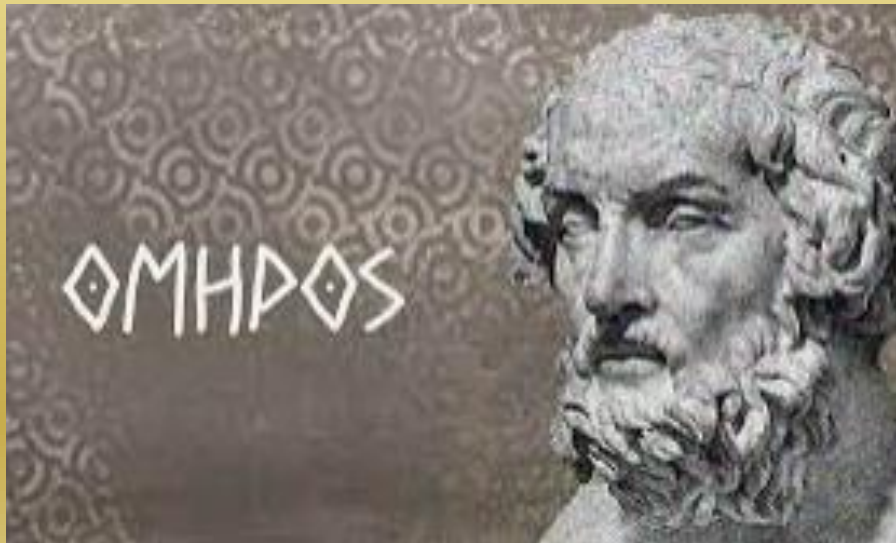

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Η ποίηση και η θρησκεία των Ελλήνων

Ο Όμηρος δημιούργησε δύο μεγάλα ποιήματα, την Ιλιάδα και την Οδύσσεια. Οι Έλληνες πίστευαν στους δώδεκα θεούς, τους οποίους φαντάζονταν ότι κατοικούσαν στον Όλυμπο.

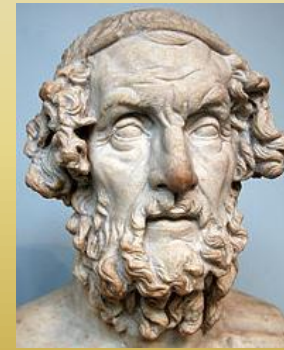

Ο πόλεμος που έκαναν οι Έλληνες για να καταλάβουν την Τροία ήταν ένα μεγάλο γεγονός. Τα κατορθώματα των πολεμιστών έγιναν τραγούδια, που τα τραγουδούσαν οι **ραψωδοί** στις γιορτές και τα πανηγύρια.

οι ραψωδοί:
αυτοί που
απάγγελλαν σε
δημόσιους
χώρους τα
ποιήματα του
Ομήρου.

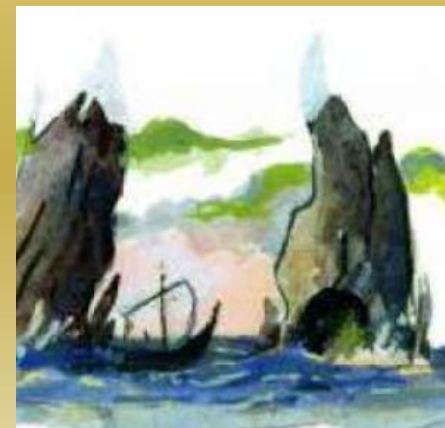
Τον 8ο αιώνα π.Χ. ο **Όμηρος**, ένας σπουδαίος ποιητής, έγραψε δύο μεγάλα ποιήματα, την **Ιλιάδα** και την **Οδύσσεια**.

Η **Ιλιάδα** μιλάει για τους αγώνες των Ελλήνων για την κατάληψη της Τροίας.

Η **Οδύσσεια** έχει ως θέμα της τις περιπέτειες που γνώρισε ο Οδυσσέας στην προσπάθειά του να γυρίσει στην αγαπημένη του πατρίδα, την Ιθάκη.

Από τα ποιήματα αυτά μαθαίνουμε πολλά για τους ανθρώπους εκείνης της εποχής και τη θρησκεία τους. Παλιότερα, κάθε περιοχή είχε το δικό της θεό και τις δικές της γιορτές. Στο χώρο όπου λατρευόταν ο θεός συγκεντρώνονταν οι άνθρωποι και τον τιμούσαν με διάφορες **τελετές**.

ΟΙ ΤΕΛΕΤΕΣ: ΟΙ
ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ
ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ
ΕΠΑΙΡΝΑΝ
ΜΕΡΟΣ ΠΟΛΛΟΙ
ΑΝΘΡΩΠΟΙ.

Μερικές φορές ένας τοπικός θεός αποκτούσε μεγαλύτερη φήμη. Στη γιορτή του τότε έπαιρναν μέρος και κάτοικοι άλλων περιοχών.

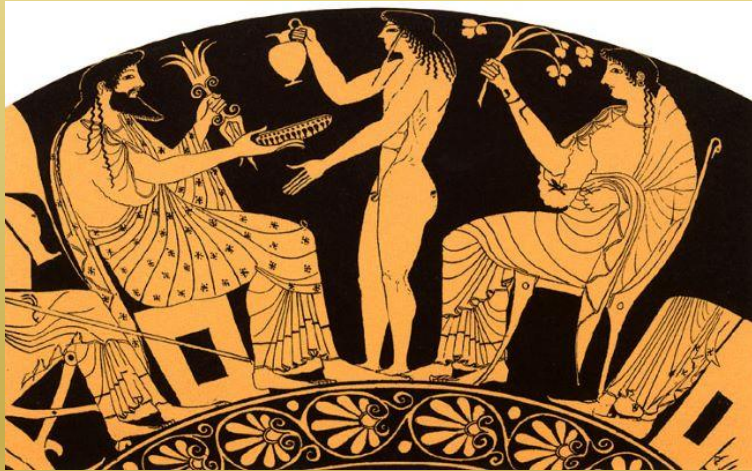
Στην ομηρική εποχή οι Έλληνες πίστευαν στους **δώδεκα θεούς**, τους οποίους φαντάζονταν ότι κατοικούσαν στον **Όλυμπο**, το ψηλότερο βουνό της Ελλάδας.

Πίστευαν ότι πάνω εκεί υπήρχε **ένα λαμπρό παλάτι**, όπου έμενε **ο Δίας και η γυναίκα του η Ήρα**, ενώ οι άλλοι θεοί έμεναν σε χαμηλότερα σπίτια που τα είχε χτίσει ο Ήφαιστος.

Για τους αρχαίους Έλληνες όλοι οι θεοί ζούσαν σαν μια οικογένεια, έτρωγαν **αμβροσία** και έπιναν **νέκταρ**. Αρχηγός όλων ήταν ο **Δίας**, τον οποίο οι Έλληνες ονόμαζαν «**πατέρα των θεών και των ανθρώπων**». Είχε μεγάλη δύναμη και κρατούσε στα χέρια του το φοβερό **κεραυνό**.

η αμβροσία: η τροφή των θεών του Ολύμπου, η οποία τους έκανε αθάνατους.

το νέκταρ: το ποτό που έπιναν οι θεοί.

Σκληρή μονομαχία

Είπε ο Έκτορας και τίναξε το κοντάρι του
και χτύπησε τη φοβερή ασπίδα του Αίαντα.
...Δεύτερος ο Αίαντας τίναξε το μακρύ κοντάρι του
και χτύπησε τη στρογγυλή ασπίδα του Έκτορα.
Τρύπησε η δυνατή αιχμή τη λαμπρή ασπίδα
κι ήρθε και διαπέρασε τον όμορφο θώρακα
και στα πλευρά του έσχισε το χιτώνα.
Εκείνος όμως έσκυψε και γλίτωσε το μαύρο θάνατο.
Τότε αμέσως εκείνοι τράβηξαν απ' τις ασπίδες τους τα δόρατά τους.

Όμηρος, Ιλιάδα, Η, στ. 244-257 (ελεύθερη απόδοση)

Οι δώδεκα θεοί του Ολύμπου

Δίας: ο μεγαλύτερος από τους δώδεκα θεούς, κυρίαρχος του ουρανού, της γης και της θάλασσας. Σύμβολό του ήταν ο φοβερός κεραυνός.

Ήρα: η σύζυγος του Δία, προστάτευε το γάμο.

Ποσειδώνας: αδελφός του Δία, ο θεός της θάλασσας. Σύμβολό του ήταν η τρίαινα.

Αθηνά: κόρη του Δία, γεννήθηκε από το κεφάλι του. Ήταν η θεά της σοφίας και της εργασίας. Σύμβολά της ήταν η περικεφαλαία, το κοντάρι και η ασπίδα της.

Απόλλωνας: γιος του Δία και της Λητώς, θεός της μουσικής και της μαντικής.

Άρτεμη: δίδυμη αδελφή του Απόλλωνα, θεά του φεγγαριού, του κυνηγιού και των δασών.

Ήφαιστος: γιος του Δία και της Ήρας, θεός της φωτιάς και της μεταλλοτεχνίας. Οι αρχαίοι πίστευαν πως ήταν κουτσός.

Άρης: γιος του Δία και της Ήρας, θεός του πολέμου.

Αφροδίτη: θεά της γυναικείας ομορφιάς.

Δήμητρα: αδελφή του Δία, θεά της γεωργίας.

Εστία: αδελφή του Δία, προστάτευε την οικογενειακή ζωή.

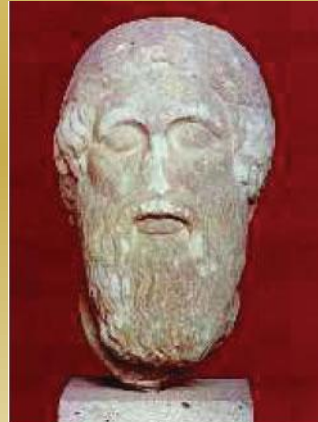
Ερμής: αγγελιαφόρος των θεών και οδηγός των ψυχών των νεκρών στον Κάτω Κόσμο.

2. Χάλκινο άγαλμα της θεάς Αθηνάς. Η θεά προβάλλει το αριστερό χέρι με την ασπίδα και με το δεξί υψώνει το δόρυ (Αθήνα, Αρχαιολογικό Μουσείο).

Ομηρική φιλοξενία

Ο Τηλέμαχος οδήγησε τον ξένο σε ένα θρονί να κάτσει, όμορφο, λεπτοδουλεμένο, που είχε και σκαμνί για να ακουμπάνε τα πόδια και κάτω του άπλωσε λινό σεντόνι. Έβαλε και ο ίδιος κοντά στον ξένο ένα σκαμνί σκαλισμένο για να καθίσει. Μια παρακόρη ήρθε αμέσως κρατώντας όμορφο χρυσό λαγήνι και τους έχυne νερό να πλύνουν τα χέρια τους σε μία ασημένια λεκάνη. Έπειτα έστρωσε μπροστά τους μακρύ σκαλιστό τραπέζι. Μετά τους έφερε ψωμιά η σεβαστή οικονόμα και διάφορα προσφάγια, πολλά απ' ό,τι είχε. Κι ο σιτιστής κρέατα ψητά τους έφερε σε δίσκους κι ολόχρυσα ποτήρια τους έβαλαν και ο κεραστής ερχότανε συχνά και τους κερνούσε.

3. Όμηρος, ο μεγαλύτερος
επικός ποιητής των αιώνων

Όμηρος, Οδύσεια, Α, 135-38 και 143-150, (ελεύθερη απόδοση)